

Rapport vedr. Studierejse til Rusland i perioden 17. – 22. juni 2013.

Deltagere: Steen Hansen og Søren M. Knudsen, Syddansk Kvæg

Formålet med rejsen var at få indsigt i den udfordring det er, at etablere en moderne landbrugsproduktion i det tidligere statsstyrede Rusland. Desuden havde rejsen også social karakter, idet Peder Ringgaard Jessen fra Syddansk Kvæg var ansat i det besøgte firma i Rusland i sommeren 2013.

MIRATORG, som firmaet hedder, er under opbygning og kommer til at bestå af mange grene indenfor landbrugsproduktion, forarbejdning, distribution og salg. MIRATORG omfatter hele kæden fra jord til bord afsluttende med en stor supermarkeds kæde.

Kontakten til MIRATORG er etableret igennem DLF-Trifolium, som har solgt 800 tons græsfrø til MIRATORG. Opgaven for Peder Ringgaard Jessen bestod i at rådgive MIRATORG's medarbejdere i etablering og vedligehold af de ca. 37.000 ha, som skulle sås til i løbet af sommeren 2013.

Vores mål med rejsen var at besøge den del af firmaet som beskæftiger sig med fedekreaturer og produktion af grovfoder til disse.

Ca. 30 helt nye farme er under opbygning og alle bygges op fra bunden på "bar mark". Farmene har en størrelse på 3-5.000 ha og skal nå op på 3-5.000 moderdyr pr. farm. Alle kreaturerne er af Angus-racen.

Efter en flyvetur til Moskva og efterfølgende 6 timers kørsel i nattog til Bryansk samt ca. 1½ times biltur på meget ujævne veje ankom vi til farmen, hvor Peder R.J. boede i hele hans ansættelsesperiode.

Vi blev hurtigt sat ind i dagens program, som omhandlede besøg på 3 andre farme, hvor vi skulle se græsmarker, som var etableret.

Al vores transport til og fra farmen foregik i en 4-hjuls trukken LADA LIVA, som stort set var det eneste egnede køretøj, der kunne klare de meget ufarbare veje. En del veje var (eller havde været) asfalterede, men var i en så dårlig beskaffenhed med meget store huller, at de ikke-asfalterede veje var mere behagelige at køre på.

Efter kort tids kørsel kom vi forbi en konvoj af lastbiler med kreaturer til én af MIRATORG's farme. Ifølge vores chauffør og tolk var der de seneste 2 uger blevet indtransporteret ca. 25.000 stk. kvæg i de meget simple containere, hvor dyrene befandt sig uden foder og vand i flere døgn. Dyrene ankom til Rusland med skib fra hovedsagelig Australien, men også en del kom fra USA.

Første stop var ved en græsmark som var etableret 2 uger tidligere. Det var en efter forholdene flot jævn mark på ca. 350 ha og vi talte ca. 100 planter pr. løbende sårække-meter. Ikke alt græsset var fremspiret endnu, og derfor var dette antal på et acceptabelt niveau.

Hovedparten af jorden, som bliver tilsået med græsfrø fra DLF-Trifolium, har lagt udyrket hen igennem flere årtier, og den største opgave for de ansatte hos MIRATORG er således at få jorden gjort dyrkningsklar og få etableret et fornuftigt såbed.

MIRATORG har opkøbt jorden delvist af staten, som ejer store dele af den uopdyrkede jord, men også af beboerne i de små landsbyer, hvor ejerne aldrig får råd til eller mulighed for selv at opdyrke jorden.

Næste stop var på en ny farm, hvor vi skulle se flere forskellige nyetablerede marker. Her talte vi fra 100 til ca. 200 planter pr. meter. De ca. 200 planter svarer til ca. 1.600 planter pr. m², hvilket er acceptabelt for en mark, hvor alle planter bør være fremspiret.

Sidste stop på denne dag var på en tredje farm, hvor græsmarkerne alle var etableret i starten af maj måned. Markerne var ikke blevet sprøjtet p.g.a. mangel på udstyr (sprøjterne havde i perioder været i stykker så det havde man ikke nået). Markerne var derfor meget beskidte, og der skulle tages slæt hurtigst muligt. På denne farm kom sjakket med finsnitteren ikke frem foreløbigt, og derfor ville dette slæt blive bjærget ved presning af græsset i rundballer og efterfølgende wrapning. Det store spørgsmål med disse marker var, om der efter denne behandling var græsplanter nok eller om ukrudtet havde kvalt det meste. Derfor skulle der ske en optælling på markerne i ugerne efter at den nuværende afgrøde var bjærget.

Efter en lang køretur (ca. 2½ time) hjem til farmen hvor Peder R.J. boede, spiste vi middag på den lokale kro, hvorefter vi meget hurtigt fandt i seng for at nå nogle timers søvn inden vi igen skulle på farten næste dag.

På anden-dagen fik vi mulighed for at se farmen, hvorpå vi boede. Det var dog en betingelse, at der ikke blev taget billeder, hvilket var meget vigtigt for vagten ved indkørslen til farmen. Portvagten var bemandedt døgnet rundt, for at undgå tyveri samt have styr på hvilke personer som kom og gik.

Efter afgang fra farmen omkring kl. 9.00 havde vi en times kørsel til et møde, hvor MIRATORG's ledelse var samlet for at drøfte, hvorledes markdriften på farmene var i udvikling. I den forbindelse var ledelsen interesseret i at høre Peder R.J.'s oplevelse af sagernes tilstand. Med hjælp fra tolkene (der var 2 med til mødet) blev der oversat fra engelsk til russisk og omvendt, og det lykkedes for Peder R.J. og os at få givet udtryk for de forholdsvis håbløse oplevelser, som der sås ude på græsmarkerne med manglende overholdelse af tidsterminer for sprøjtning og slæt. Efter 2½ times møde mente man (måske), at der var områder, hvor der kunne "strammes op", men problemerne var nok størst ang. materiel nok – her specielt mangel på brugbare sprøjter og finsnittere, hvor kapaciteten var alt for lille, i forhold til de mange ha de skulle nå over.

Firmaets ledelse ville gerne give os et godt indtryk af det hele, og inviterede derfor på frokost og efterfølgende sightseeing i den nærliggende by, selvom vi stadig havde meget vi skulle nå inden vi kunne vende hjem til farmen.

Den første del af eftermiddagens opgave var at kontrollere arbejdsgangene hos ét af firmaets "snitter-hold". Dette "snitter-hold" bestod af en skårlægger, en rive, en selvkørende finsnitter, fire frakørselsvogne, et stort bæltekøretøj med doserblad, som skubbede op i stakken samt 2 store traktorer, som trykkede sammen i stakken.

Ved stakken så arbejdet fint ud, men i marken var det helt anderledes ineffektivt. De ledige vogne holdt stille ved enden af marken indtil vognen ved snitteren var fyldt. Først derefter kørte der en ny vogn i retning af snitteren. Vognene kørte desuden på kryds og tværs i marken, som var meget ujævn, hvilket sænkede hastigheden væsentligt. Efter at have fået aftalt en mere effektiv kørsel med vognene, beregnede vi at effektiviteten var steget med 25 % - blot ved at have brugt ½ time på at rådgive traktorførerne.

Græs materialet var alt for tørt og det blev aftalt at riven skulle køre umiddelbart efter skårlæggeren. Den 3-leddet skårlægger havde kun crimper på de 2 led, hvilket var årsag til at skårret under traktoren var meget vanskelig samle op for finsnitteren. Derfor blev det aftalt, at riven skulle forskydes i skårrene, således at dette spild kunne undgås. Igen et meget effektivt råd.

Sidst på dagen skulle vi tilse nogle ”gamle” græsmarker som var lagt ud i 2011. Der var endnu ikke taget slæt på disse arealer i 2013! ”Afgroden”, som var hovedsagelig ukrudt og naturgræs ville være uoverkommeligt at fjerne fra arealet, hvorfor det blev aftalt at firmaets store ”tallerkenharver” skulle køre arealet over flere gange for at skære afgroden i helt i stykker, hvorefter der skulle sprøjtes inden arealet på ny kunne udlægges med græs.

Endelig så vi på samme farm et areal med lucerne, hvor der fornyligt var taget et 1. slæt. Også dette areal (ca. 300 ha) var meget beskidt, og vi vurderede at det skulle sprøjtes ned og efterfølgende udlægges på ny.

Efter en meget lang dag og mange timer på de meget ujævne veje var det igen ”fyraften” og vi indtog igen vores aftensmad på den lokale kro.

Sidste dag på farmen startede med at vores chauffør blev nødsaget til at få bilen på værksted, og vores afgang blev derfor 2 timer forsinket. Peder R.J. benyttede derfor tiden sammen med os til en gåtur til farmens nærliggende ensilagestakke, som så meget fine ud med en effektiv tildækning med plastik og gamle bildæk.

Også en meget fjernliggende kirkegård blev besøgt på denne tur.

Første stop på dagens tur (da bilen var blevet repareret) var en ca. 400 ha stor mark, som var nyopdyrket og tilsået 2 uger tidligere. Det så rigtig fint ud, og vi talte ca. 200 planter pr. løbende sårille, hvilket svarer til ca. 1.600 planter pr. m². Det var tydeligt, at der stadig kom nye planter frem, så alt i alt var dette resultat meget tilfredsstillende.

Andet kulturelle indslag denne dag bestod i en lille tur i den nærliggende landsby, hvor den lokale kirke var under restaurering, hvilket den for øvrigt havde været i mange år.

Dagens sidste tur gik til nogle marker, som var tilsået med fodermajs. Disse marker så helt fantastiske ud, og majsen stod flot og jævn i en højde på ca. 1,70 m. I dette område var der kommet rimeligt med regn, og der var ingen tvivl om, at resultatet her var klart det mest positive, af det som vi havde set igennem de sidste 3 dage.

Da det var vores sidste dag hos Peder skulle vi tidligt retur til farmen for at nå ind til Bryansk, hvor vi skulle med nattoget tilbage til Moskva.

Rejsens sidste dag brugte vi i Moskva, hvor vi om formiddagen besøgte DLF Trifoliums afdeling i Rusland. Der var her 10 ansatte og de dækkede hele det gamle sovjet.

Alexander Mikhailichenko hentede os om morgenen ved nattoget og spiste morgenmad sammen med os, mens vi blev orienteret om DLF Trifoliums virke i Rusland.

Efter at vi var ankommet til kontoret havde vi en snak med Steen Andersen, som har været ansat i den russiske afdeling igennem flere år.

Vi blev efterfølgende vist hen til vores hotel af Dasha Vaknmistrova, som ligeledes var ansat hos DLF Trifolium, og hun skulle efterfølgende vise os rundt i Moskva. Vi havde en hyggelig tur rundt, hvor vi var på museum ved Den Røde Plads og Kreml.

Efter at have spist frokost sammen med Dasha og et par af hendes kollegaer var vi tilbage på hotellet, inden eftermiddagens sightseeing sammen med Steen Andersen.

Efter en god nats søvn i Moskva nåede vi hjemrejse-dagen, hvor vi efter en tur med metroen og efterfølgende togtur ud af Moskva ankom til lufthavnen, hvorfra turen gik direkte til København.

Rapporten er udarbejdet af Steen Hansen og Søren M. Knudsen